

Försäkringsvillkor

för Kompletteringsförsäkring till
förmånsbestämd ITP

Gäller från och med 1 mars 2022

Innehåll

Försäkringsavtalet	3
Pensionsmedförande lön	8
Pensionsgrundande tjänstetid	9
Intjänandesamordning	10
Ålderspension	11
Familjepension	14
Barnpension	18
Sjukpension	21
Premiebefrielse på grund av arbetsoförmåga	25
Premier och premiebetalning	27
Överskott till försäkrade och försäkringstagare	29
Information från Alecta	31
Om du inte är nöjd	32
Ordlista.....	33

Har du frågor är du välkommen att kontakta oss

Alecta Tjänstepension Ömsesidigt

Telefon 020-78 22 80

103 73 Stockholm | alecta.se

Alecta är förvaltare av tjänstepension sedan 1917.

Vi står på kundernas sida med ett enda fokus

– att erbjuda trygghet under och efter arbetslivet.

1. Försäkringsavtalet

1.1 Inledning

Dessa försäkringsvillkor gäller för de förmånsbestämda tjänstepensionsförsäkringar i Alecta som är kompletteringar till förmånsbestämd pension tecknad enligt överenskommelse mellan Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK om avdelning 2 i ITP-planens avsnitt A. Dessa försäkringar kallas här fortsättningsvis för kompletteringsförsäkringar. För försäkringarna gäller, förutom dessa försäkringsvillkor:

- Svensk lag.
- Alectas vid varje tidpunkt gällande försäkrings- tekniska riktlinjer och beräkningsunderlag.

Alecta har träffat avtal med Collectum AB om att Collectum för Alectas räkning fakturerar premier. Collectum företräder därmed Alecta i denna uppgift även om det i dessa försäkringsvillkor endast står att Alecta utför uppgiften.

Basbelopp

Med prisbasbelopp respektive inkomstbasbelopp i dessa försäkringsvillkor avses de basbelopp som för varje år fastställs enligt 2 kap. 7 § respektive 58 kap. 27 § socialförsäkringsbalken (2010:110).

1.2 Försäkringsvilkorens omfattning

Kompletteringsförsäkringen kan innehålla en eller flera av följande förmåner:

Till den försäkrade	
a.	Ålderspension
b.	Sjukpension
Till efterlevande vid försäkrads dödsfall	
c.	Familjepension
d.	Barnpension
Premiebefrielse	
e.	Premiebefrielse på grund av arbetsförmåga

Vilken eller vilka av förmånerna som ingår i kompletteringsförsäkringen framgår av försäkringsavtalet. Samtliga förmåner behöver således inte vara tecknade.

Premiebefrielse på grund av arbetsförmåga kan

endast tecknas för månadsvis betalda (löpande) premier avseende ålderspension, familjepension och barnpension. Om inte annat avtalats i försäkringsavtalet ingår premiebefrielse automatiskt i kompletteringsförsäkringen.

1.3 Allmänt om försäkringsförmånerna

Försäkringsavtalet

Respektive förmåns försäkringsbelopp fastställs på det sätt som anges i försäkringsavtalet. Om inte annat uttryckligen anges i försäkringsavtalet gäller följande:

- För förmåner som är avtalade att direkt bero på den försäkrades årslön inom ett eller flera intervall, uttryckt i antal basbelopp, tillämpas det basbelopp – prisbasbelopp alternativt inkomstbasbelopp – som gäller för motsvarande förmån enligt vid var tid gällande ITP-avtal.
- Om försäkringsavtalet anger att familjepension eller barnpension ska vara tecknad med ett visst belopp, avses med detta pensionens grundbelopp. Utbetalt belopp vid försäkringsfall kan vara högre eller lägre beroende på vilka förmånstagare som finns, för mer information se punkt 6, *Familjepension* och punkt 7, *Barnpension*.

Högsta möjliga försäkringsbelopp

Det högsta försäkringsbelopp som kan tecknas för en försäkrad är 100 inkomstbasbelopp per år och slag av kompletteringsförmån, enligt punkt 1.2, *Försäkringsvilkorens omfattning*.

För sjukpension enligt punkt 8 gäller att kompletteringsförmån och ordinarie sjukförmån enligt ITP 2 tillsammans inte får överstiga 90 procent av anmäld lön enligt ITP 2.

För familje- och barnpension, enligt punkt 6 respektive 7, gäller vidare att det sammanlagda värdet av försäkringen (risksumman) inte får överstiga 2 000 inkomstbasbelopp per försäkrad.

1.4 Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Alecta Tjänstepension Ömsesidigt (Alecta), organisationsnummer 502014-6865. Alecta är ett ömsesidigt tjänstepensionsbolag med säte i Stockholm. Delägare är dels försäkrings- tagarna, dels de försäkrade.

1.5 Försäkringstagare – försäkrad - förmånstagare

Försäkringstagare är arbetsgivare som tecknat kompletteringsförsäkring i Alecta. I det fall som nedan anges under ”försäkrad”, anses dock den försäkrade vara försäkringstagare i stället för arbetsgivaren.

Försäkrad är den person på vars liv eller hälsa försäkringen är tecknad. Försäkringen tecknas av arbetsgivare med den anställde som försäkrad. Den anställde kvarstår som försäkrad även sedan en anställning upphört. Den försäkrade anses även vara försäkringstagare i fråga om rätten till försäkringsersättning (pension eller engångsbelopp vid återköp).

Förmånstagare är den som försäkringsbelopp ska betalas ut till. För ålderspension och sjukpension är förmånstagaren alltid den försäkrade. För familjepension och barnpension gäller reglerna i punkt 6, *Familjepension* samt punkt 7, *Barnpension*.

1.6 Försäkringsavtalets omfattning

Nya försäkringsavtal avseende kompletteringsförsäkring kan för närvarande inte tecknas. Kompletteringsförsäkring tecknas för anställda hos arbetsgivaren som omfattas av ITP 2 i Alecta.

Försäkringsavtalet kan omfatta någon av nedanstående kategorier

- arbetsgivarens samtliga anställda som omfattas av ITP 2, så kallat generellt avtal
- en definierad grupp av arbetsgivarens anställda som omfattas av ITP 2, så kallat kategoriavtal
- en eller flera särskilt utpekade individer bland arbetsgivarens anställda som omfattas av ITP 2, så kallat urvalsmässigt avtal.

1.7 Uppsägning respektive minskning av försäkringsavtal

Befintliga försäkringsavtal kan sägas upp respektive minskas enligt vad som anges nedan.

Arbetsgivaren kan säga upp eller begära att få minska omfattningen av försäkringsavtalet genom en skriftlig anmälan till Alecta.

Vid uppsägning från arbetsgivarens sida, träder försäkringsavtalet ur kraft vid den tidpunkt som anges i uppsägningen, dock tidigast en månad efter det att Alecta mottog arbetsgivarens uppsägning.

Försäkringsavtalet kan sägas upp från Alectas sida om arbetsgivaren inte betalat premien i rätt tid. Avtalet träder ur kraft fjorton dagar efter det att Alecta avsänt meddelande om uppsägning om inte premien betalats inom denna tid. Om arbetsgivaren betalar utestående premie inom tre månader efter uppsägningens ikraftträdande återupplivas kompletteringsförsäkringen. Vid återupplivning inträder Alectas försäkringsansvar från och med dagen efter premiebetalningen.

1.8 Tiden för Alectas försäkringsansvar

Alectas försäkringsansvar inträder från och med dagen för försäkringsavtalets ikraftträdande under förutsättning att premier inbetalas i enlighet med försäkringsavtalet. Försäkringstiden löper sedan till dess försäkringen blivit utbetald i sin helhet eller annullerats.

1.9 Förutsättningar för Alectas försäkringsansvar

På Alectas begäran är försäkringstagaren, den försäkrade och förmånstagaren skyldiga att lämna sådana upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen eller förmånen skall tecknas, ändras eller i övrigt hanteras. För särskilda villkor avseende upplysningar rörande hälsoprövning se punkt 1.11, *Hälsoprövning*. Försäkringstagaren, den försäkrade och förmånstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på Alectas frågor. Lämnar försäkringstagaren, den försäkrade eller förmånstagaren oriktiga eller ofullständiga uppgifter kan det inne-

bära begränsningar av försäkringsskyddet och Alectas ansvar som försäkringsgivare.

Force majeure

Alecta ansvarar inte för förlust som kan uppstå om en behandling av ansökan, försäkringsfall eller utbetalning fördröjs på grund av krig, terrorhandling, krigsliknande förhållanden, politiska oroligheter, naturkatastrof, riksdagsbeslut, av myndighet vidtagen eller underlåten åtgärd, stridsåtgärd på arbetsmarknaden eller annan omständighet som ligger utanför Alectas kontroll. Förbehållet om stridsåtgärd gäller även om Alecta själv är föremål för eller själv vidtar sådan åtgärd. Befrielse från ansvar på grund av force majeure gäller så länge hindret kvarstår.

1.10 Arbetsgivarens uppgiftslämnande

Arbetsgivaren är skyldig att utan uppmaning lämna Alecta och/eller Collectum de uppgifter om varje försäkrad som behövs för att rätt försäkringsskydd ska kunna tecknas. Uppgifter ska lämnas vid en anställds inträde i kompletteringsförsäkring, vid ändring av försäkringsskyddet på grund av ny lön med mera samt i samband med avanmälan från försäkringen enligt vad som anges nedan.

Arbetsgivaren är även i övrigt skyldig att på begäran av Alecta eller Collectum lämna de uppgifter som är nödvändiga för försäkringsverksamheten.

Anmälan av försäkrade

Arbetsgivaren ska utan dröjsmål anmäla alla de anställda som omfattas av försäkringsavtalet (inträdesanmälan). Vid generellt avtal, se punkt 1.6, *Försäkringsavtalets omfattning*, fungerar arbetsgivarens anmälan till ITP-försäkringen, som görs till Collectum, också som inträdesanmälan för kompletteringsförsäkringen enligt dessa villkor. Vid kategoriavtal eller urvalsmässigt avtal, se punkt 1.6, *Försäkringsavtalets omfattning*, ska arbetsgivaren, om inte annat överenskommits, göra en särskild inträdesanmälan till Alecta – vid sidan av den ITP-anmälan som görs till Collectum – av eventuella nya anställda som ska omfattas av kompletteringsförsäkring.

Ändring av försäkringsskydd

Arbetsgivaren ska utan dröjsmål anmäla ändring av den försäkrades lön eller annan omständighet som påverkar försäkringen under dess intjänandetid. Om inte annat överenskommits, baseras kompletteringsförsäkringen på samma lön som arbetsgivaren anmäler till Collectum för den försäkrades ITP 2. Arbetsgivaren ska då inte göra någon särskild löneanmälan till Alecta.

Avanmälan av försäkrade

Arbetsgivaren ska utan dröjsmål anmäla när den försäkrade inte längre ska omfattas av försäkringsavtalet (avanmälan). Gör arbetsgivaren en avanmälan till Collectum avseende ITP-försäkringen, fungerar denna också som avanmälan avseende kompletteringsförsäkringen. Arbetsgivaren behöver då inte göra någon särskild avanmälan till Alecta.

Om den försäkrade ska fortsätta att omfattas av ITP, men inte längre ska omfattas av kompletteringsförsäkring, ska arbetsgivaren göra en särskild avanmälan till Alecta.

1.11 Hälsoprövning

Krav på arbetsförmåga

Ett grundkrav för inträde i kompletteringsförsäkring är att den anställda uppfyller Collectums krav på arbetsförmåga för ITP-försäkring och att den anställda därmed har blivit beviljad ITP-försäkring.

För partiellt arbetsför anställd kan Collectum bevilja ITP-försäkring på den reducerade arbetstid och lön som motsvarar den faktiska arbetsförmågan i anställningen. Även kompletteringsförsäkringen baseras i så fall på denna reducerade lön och arbetstid.

Vid inträde i kompletteringsförsäkring eller vid höjning av kompletteringsförmån som omfattar sjukpension, premiefrielse, familjepension eller barnpension måste den anställda både uppfylla ITP-planens krav på arbetsförmåga och Alectas särskilda krav på godtagbart hälsotillstånd.

Alecta kan neka kompletteringsförsäkring liksom höjning av redan tecknad kompletteringsförsäkring för anställd som vid tidpunkten för inträdet

i respektive höjningen av försäkringsskyddet inte uppfyller Alectas särskilda krav beträffande sitt hälsotillstånd avseende kompletteringsförmånen.

Bedömningen av arbetsförmågan görs av Collectum avseende ITP-försäkringen. Bedömningen av hälsotillståndet görs av Alecta avseende kompletteringsförmånen.

Alecta har rätt att begära samtycke till att inhämta uppgifter för en bedömning av hälsotillståndet. Samtycke till att inhämta hälsouppgifter sker på en särskild upprättad handling och är begränsad till att gälla under prövningen av hälsotillståndet. Samtycke är nödvändigt för att Alecta skall kunna genomföra bedömning av arbetsförmåga och hälsotillstånd.

Bedömningen får grundas på uppgifter som lämnas av berörd individ, Försäkringskassan, läkare, vårdinrättning eller liknande. Bedömningen av arbetsförmågan får även grundas på uppgifter som lämnas av arbetsgivaren.

Särskilda regler vid premiefriad

ITP-försäkring

För den tid som den anställdes ITP-försäkring är premiefriad på grund av arbetsoförmåga, kan kompletteringsförsäkring inte tecknas för den försäkrade genom en ny arbetsgivare. När rätten till premiefrielse inte längre föreligger, bortfaller denna restriktion.

1.12 Begränsningar av förfogandet över försäkringarna

Försäkringen får inte överlätas, pantsättas eller belånas och inte heller ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen (1999:1229).

Kompletteringsförsäkring är en tjänstepensionsförsäkring som har tecknats av en arbetsgivare på en anställds liv och till förmån för den anställde. Därför kan ålderspension, familjepension och barnpension inte utmätas för arbetsgivarens skulder.

1.13 Skatt

Försäkringen utgör enligt inkomstskattelagen en pensionsförsäkring. Det belopp som utbetalas från försäkringen beskattas som inkomst av tjänst.

Alecta lämnar sådana kontrolluppgifter som enligt 15, 22 och 23 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska lämnas om pensionsförsäkring.

1.14 Flytträtt

Försäkringstagare, försäkrad respektive förmåntagare saknar rätt att flytta värdet av kompletteringsförmåner enligt dessa villkor till annan försäkringsgivare.

Försäkrad som tar tjänst inom EU-administrationen, och som tjänar in pension enligt EU:s pensionssystem, har dock rätt att överföra värdet av sina pensionsrättigheter till detta pensionssystem enligt lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna.

1.15 Ändring av försäkringsvillkoren

Alecta har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden. Ändringar som normalt innebär en väsentlig försämring för försäkrade eller försäkringstagare får dock endast göras till följd av ändrad lagstiftning, myndighetsföreskrift eller ändrad lagtillämpning. Ändringar av mindre betydelse får göras utan samtycke. Sådan ändring meddelas genom publicering av de nya villkoren på Alectas webbplats.

1.16 Personuppgifter

Alecta är personuppgiftsansvarig för de uppgifter som inhämtas för hanteringen av kompletteringsförsäkringen. Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att behandlingen av personuppgifter sker enligt bestämmelserna i aktuell dataskyddslagstiftning. De personuppgifter som behandlas är bland annat namn, personnummer, kontaktuppgifter, kontonummer och hälsouppgifter. Ändamålet med behandlingen är främst att kunna fullgöra de skyldigheter som finns inom ramen för försäkringsavta-

let och enligt lagar och myndighetsföreskrifter. Den registrerade har enligt dataskyddslagstiftningen vissa rättigheter. Detaljerad information om Alectas hantering av personuppgifter finns på Alectas webbplats.

1.17 Fortsättningsförsäkring

Det finns ingen rätt att teckna fortsättningsförsäkring för de försäkringsförmåner som omfattas av dessa försäkringsvillkor.

1.18 Försäkringsvillkor vid krig

Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller lag (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m. för Alectas ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie). Alecta är fri från krigsansvarighet enligt nämnda lag för försäkring som tecknats eller för utökning av försäkringsbelopp efter krigstillståndets inträde, eller inom en period av tre månader dessförinnan.

Deltagande i krig eller politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte för

- dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig eller politiska oroligheter utom Sverige
- dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FN:s regi eller enligt beslut av OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Vistas den försäkrade utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder – utan att själv delta – gäller att om försäkringen tecknades i samband med utresan till eller under vistelsen i området, och kriget eller oroligheterna då redan pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller inte försäkringen för dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffat under vistelsen i området eller inom ett år efter dess slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Inskränkningen gäller inte om vistelsen i området föranleds av utlandstjänstgöring under vilken den försäkrade omfattats av ITP-planens ”Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring”.

2. Pensionsmedförande lön

För förmåner som är avtalade att direkt bero på den försäkrades lön avses, om inte annat avtalats, den försäkrades vid var tid gällande pensionsmedförande lön enligt ITP-planens avdelning 2 för samma anställning och för motsvarande förmånsslag.

3. Pensionsgrundande tjänstetid

För ålderspension, familjepension och barnpension som är avtalad att direkt bero på den försäkrades lön tillämpas samma krav beträffande tjänstetid för reducerad förmån som för ITP-planens avdelning 2.

4. Intjänandesamordning

Försäkringsbeloppen i ålderspension, familjepension och barnpension minskas (intjänandesamordnas) med eventuell redan intjänad kompletteringspension, som är försäkrad i Alecta, eller är tryggad i arbetsgivarens egen regi och som avser samma förmånslag samt följer samma beräkningsmodell.

Ytterligare intjänandesamordning görs inte, såvida inte annat avtalats i försäkringsavtalet.

5. Ålderspension

5.1 Inledning

Ålderspension i kompletteringsförsäkring är förmånsbestämd. Att pensionen är förmånsbestämd innebär att pensionens storlek är bestämd i försäkringsavtalet och att premien bestäms individuellt för varje försäkrad utifrån försäkringstekniska antaganden. Ålderspensionen tecknas som en spar-försäkring.

Pensionsålder

Den försäkrades avtalade pensionsålder enligt ITP-planens avdelning 2 gäller även för kompletteringsförsäkringen.

5.2 Intjänande och utbetalningstid

Ålderspension tjänas in under tid då den försäkrade omfattas av kompletteringsavtal om ålderspension, dock tidigast från och med månaden efter den under vilken den försäkrade fyller 28 år och till och med månaden då premiebetalningen upphör eller som längst till och med månaden före den då den försäkrade har rätt till ålderspension.

Den försäkrade har rätt till ålderspension från och med den månad då han eller hon (nedan han) uppnår pensionsåldern om pensionsåldern är 65 år. I annat fall har den försäkrade rätt till ålderspension från och med månaden efter den då han uppnår pensionsåldern. Den försäkrade har rätt att ta ut pensionen före eller efter avtalad pensionsålder samt ändra utbetalningstidens längd, se punkt 5.6, *Utbetalning av pension och den försäkrades rätt att göra ändringar*.

5.3 Ålderspensionens belopp

Om inte annat har avtalats beräknas ålderspensionen på den pensionsmedförande lön, de basbeloppsgränser och de basbelopp som gäller det år då den försäkrade uppnår rätten till ålderspension. Om rätten till ålderspension uppnås i januari används dock föregående års basbelopp vid beräkningen.

AVVIKELSE

Då premiefrielse gällt till och med månaden före den då den försäkrade har rätt till ålderspension beräknas ålderspensionen på den pensionsmedförande lön, de basbelopp och basbeloppsgränser som gällde månaden före premiefrielsen. Även eventuellt pensionstillägg beräknas då med hänsyn till premiefrielsen, se punkt 11, *Överskott till försäkrade och försäkringstagare*.

Ovanstående förutsätter att premier betalas fram till avtalad pensionsålder, se punkt 5.1 *Inledning*, och att den försäkrade uppnår den tjänstetid som krävs för oreducerad pension, se punkt 3, *Pensionsgrundande tjänstetid*. Uppnås inte detta tjänstetidskrav reduceras pensionen.

5.4 Rätt till intjänad pension

Om den försäkrade slutar sin anställning före pensionsåldern eller om försäkringsavtalet upphör att gälla eller av annat skäl inte längre gäller för den anställde, ändras försäkringen till att motsvara den pension som redan är intjänad. Detta innebär fortsatt försäkring med nedsatt belopp.

Intjänad pension motsvarar det försäkringsbelopp som hittills tjänats in genom inbetalda premier och genom fördelning av överskott. Denna månads-pension är garanterad. Om den intjänade pensionen är högre än det försäkringsbelopp som är tecknat för den anställde är det den intjänade högre pensionen som tillgodoräknas den försäkrade.

5.5 Minskning av ålderspension före 65 år vid samtidig ersättning på grund av sjukdom

Ålderspension med en avtalad pensionsålder som är lägre än 65 år minskas enligt följande regler:

Ålderspension på lönedel upp till tio prisbasbelopp minskas med vad den försäkrade har rätt till i form av sjukpenning enligt socialförsäkringsbalken om den försäkrade har rätt till premiefrielse enligt punkt 9, *Premiefrielse på grund av arbetsoförmåga*, omedelbart före pensionsåldern. Ålderspension på lönedel upp till 7,5 prisbasbelopp

minskas också med sjukersättning och yrkes/arbets-skadelivränta enligt socialförsäkringsbalken samt med ersättningsplikt som staten ansvarar för, detta oavsett om den försäkrade haft rätt till premiefrielse enligt punkt 9, *Premiefrielse på grund av arbetsförmåga*, eller inte. Om ålderspensionen är reducerad på grund av att den försäkrade inte har full tjänstetid reduceras minskningsbeloppet i motsvarande grad.

Vid partiell sjukpenning, sjukersättning, livränta eller ersättning som staten ansvarar för sker ovanstående beräkning på motsvarande andel av ålderspensionen. Den återstående andelen betalas ut utan något avdrag. Under tid då sjukpenning betalas ut ska dock ålderspensionen, vid full tjänstetid, alltid betalas ut med minst fem procent av den försäkrades pensionsmedförande lön upp till tio prisbasbelopp. Är tjänstetiden reducerad eller sjukpenningen partiell ska procenttalet fem reduceras i motsvarande grad. Under tid då sjukersättning betalas ut ska dock minst det pensionsbelopp som gäller från 65 år betalas ut. Försäkrad är skyldig att meddela Alecta om denne får ersättning som medför avdrag eller om sådan ersättning förändras.

5.6 Utbetalning av pension och den försäkrades rätt att göra ändringar

Pensionen betalas ut månadsvis i efterskott. Om den försäkrade inte begär annat betalas pensionen ut från avtalad pensionsålder.

Varje utbetalning förutsätter att den försäkrade lever. Om den försäkrade dör före pensionsåldern kommer ingen pension att betalas ut. Om den försäkrade dör under utbetalningstiden upphör rätten till pension senast månaden efter dödsfallet.

Den försäkrade kan ändra villkoren för pensionsutbetalning jämfört med de från början avtalade genom förtida eller uppskjutet uttag och/eller ändrad utbetalningstid enligt de regler som anges nedan.

Den försäkrade kan ångra eller ändra sin begäran fram till och med månaden närmast före påbörjat pensionsuttag, men inte därefter. Försäkrad kan alltså inte ändra eller ångra uttag av pension som har börjat betalas ut.

Pensionen betalas ut till det bankkonto som den försäkrade anger, eller på annat sätt som överenskommits med den försäkrade.

Vid försenad utbetalning, det vill säga när utbetalning görs senare än när rätten till pension inträdde, betalar Alecta ränta. Räntan fastställs enligt 6 § räntelagen (1975:635).

Återbetalning

Försäkrad som fått pension med för högt belopp eller som fått pension för tid då rätt till pension inte funnits är skyldig att återbetala det felaktigt utbetalda beloppet.

Förtida uttag

Försäkrad har rätt att tidigarelägga utbetalning av ålderspension, dock tidigast från 55 år.

Förtida uttag kan inte ske under tid då den försäkrade har rätt till premiefrielse enligt punkt 9, *Premiefrielse på grund av arbetsförmåga*.

Uppskjutet uttag

Försäkrad har rätt att senarelägga utbetalningen av pensionen. Någon bortre gräns för uttaget finns inte.

Ändrad utbetalningstid

Om den försäkrade inte begär annat betalas pensionen ut som ett jämnt livslångt belopp oavsett från vilken tidpunkt den tas ut.

AVVIKELSE

Då avtalad pensionsålder är lägre än 65 år betalas pensionen före 65 år ut som ett jämnt belopp till och med månaden före den då den försäkrade fyller 65 år. Pensionen från 65 år utbetalas som ett jämnt livslångt belopp.

Den försäkrade kan begära att pensionen betalas ut under en valfri begränsad tid uttryckt i hela månader, dock minst 60 månader (fem år). Uttag under begränsad tid innebär normalt att försäkringens värde minskar.

Hälsoprövning

Förtida och uppskjutet uttag samt ändrad utbetalningstid görs utan hälsoprövning.

Engångsutbetalning av små pensionsbelopp (återköp)

Återköp innebär att försäkringens hela värde betalas ut som ett engångsbelopp före den avtalade försäkringstidens slut. Alecta har, vid utbetalning av pension, rätt att bestämma att pensionen ska betalas ut som ett engångsbelopp (återköp) om återköpsvärdet understiger 30 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Något hinder för återköp får dock inte finnas i inkomstskattelagen. Storleken på återköpsbeloppet motsvarar försäkringens kapitalvärde. Återköpsvärdet baseras på framtida pensionsutbetalningar omräknade till deras värde vid tidpunkten för utbetalningen. Försäkringstagare, försäkrade och förmånstagare saknar rätt till återköp av försäkringen.

Hur och när ändringar ska begäras

Den försäkrade ska begära de ovanstående ändringarna hos Alecta. Ändringarna ska begäras skriftligen eller genom inloggning på Alectas webbplats, på det sätt som Alecta anvisar vid var tid för respektive ändring.

Ändringarna kan begäras tidigast sex månader före och senast under månaden närmast före påbörjat pensionsuttag.

5.7 Överskott

Ålderspension ger rätt till överskott vilket innebär att den kan räknas upp både med fribrevsuppräknings och pensionstillägg enligt punkt 11, *Överskott till försäkrade och försäkringstagare*.

5.8 Premie för ålderspension

Premien för ålderspension bestäms individuellt för varje försäkrad enligt punkt 10, *Premier och premiebetalning*.

6. Familjepension

6.1 Inledning

Familjepension i kompletteringsförsäkring är för-
månsbestämd. Att pensionen är förmånsbestämd
innebär att storleken på pensionen är bestämd i
försäkringsavtalet och att premien bestäms utifrån
försäkringstekniska antaganden. Familjepension
tecknas som en sparförsäkring. Premien för familje-
pension bestäms individuellt för varje försäkrad.

Familjepension tjänas in under tid då den försäkrade omfattas av kompletteringsavtal om familjepension. Intjänande kan tidigast ske från och med månaden efter den under vilken den försäkrade fyller 28 år och till och med månaden då premiebetalningen upphör eller som längst till och med månaden före den då den försäkrade har rätt till ålderspension enligt punkt 5, *Ålderspension*, eller enligt ITP 2. Eventuell rätt till intjänad pension kvarstår även efter att den försäkrade har uppnått pensionsåldern.

Familjepension enligt dessa villkor betalas ut efter den försäkrades död till efterlevande make/sambo och arvsberättigade barn som inte fyllt 20 år, se punkt 6.3, *Förmånstagare*.

6.2 Rätt till familjepension och utbetalningstid

Rätt till familjepension gäller från och med månaden efter då den försäkrade dör.

För efterlevande make/sambo upphör rätten till familjepension från och med månaden efter den då denne dör eller gifter om sig/ingår nytt samboförhållande. Om det nya äktenskapet/samboförhållandet ingås efter det att den efterlevande fyllt 60 år kvarstår dock rätten till familjepension.

Om det nya äktenskapet/samboförhållandet senare upplöses så kan, efter särskild prövning, den efterlevande maken/sambon återfå sin rätt till familjepension helt eller delvis. Vid prövning tas hänsyn till ekonomiska förmåner som den efterlevande maken/sambon fått efter det senaste äktenskapet/samboförhållandet.

Den försäkrade kan i samband med äktenskapskillnad, dock senast inom ett år från det att skilsmässan vunnit laga kraft, begära att den frånskilda maken helt eller delvis kvarstår som förmånstagare

till den del av familjepensionen som är intjänad under den tid äktenskapet varat, så kallad spjälkad pension. Denna pension upphör om den frånskilda maken gifter om sig, oavsett ålder vid giftermålet. Spjälkningen är oåterkallelig vilket innebär att den försäkrade inte kan annullera spjälkningen utan den frånskilda makens godkännande.

För efterlevande barn upphör rätten till familjepension från och med månaden efter den då barnet dör eller fyller 20 år. Om barnet vid den åldern, på grund av sjukdom eller olycksfall, är fullständigt och varaktigt oförmöget till arbete, fortsätter dock rätten till pension att gälla så länge arbetsoförmågan består och sjuk- eller aktivitetsersättning utbetalas från Försäkringskassan. Barn som fötts efter att den försäkrade dött har rätt till familjepension från månaden efter födelsen.

Efterlevande make/sambo respektive barn har inte rätt att avstå försäkringsbeloppet. Däremot har frånskild make rätt att avstå från spjälkad pension. Beloppet fördelas då mellan eventuell make och barn under 20 år enligt ordinarie fördelning, se 6.6, *Familjepensionens utbetalningsbelopp*.

6.3 Förmånstagare

Förmånstagare är den som försäkringsbelopp ska utbetalas till.

Familjepension är en efterlevandepension vilket innebär att den bara utbetalas till den försäkrades efterlevande. Familjepension utbetalas till make/sambo och barn under 20 år. Annan person kan inte sättas in som förmånstagare enligt förordnande.

I dessa villkor gäller att med make jämställs registrerad partner enligt lag (1994:1117) om registrerat partnerskap. Registrerat partnerskap är att jämställa med äktenskap. Med make avses både efterlevande man och kvinna.

Make respektive registrerad partner är förmånstagare till dess att dom om äktenskapsskillnad respektive upplösning av registrerat partnerskap vunnit laga kraft.

Sambo till den försäkrade anses en person vara om de båda är ogifta och inte registrerade partner och bor tillsammans under sådana förhållanden att sambolagen (2003:376) är tillämpliga på dem.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

6.4 Begräsningar av rätten till familjepension

Oavsett vad som sagts ovan gäller följande begräsningar i rätten till familjepension:

- Efterlevande make/sambo har inte rätt till familjepension om denne gift sig/ingått samboförhållande med den försäkrade efter det att den försäkrade fyllt 60 år eller då den försäkrades arbetsförmåga är varaktigt nedsatt med minst 50 procent. Om äktenskapet/samboförhållandet varat i mer än fem år eller om gemensamt barn finns, har dock den efterlevande maken/sambon rätt till familjepension.
- Efterlevande make/sambo har inte rätt till familjepension om denne gift sig/ingått samboförhållande med den försäkrade då den försäkrade lider av sjukdom, som inom sex månader efter giftermålet/samboförhållandet leder till den försäkrades död. Finns gemensamt barn eller det kan antas att den försäkrade vid giftermålet/ingåendet av samboförhållandet inte hade vetskap om sjukdomens livshotande art, har dock den efterlevande maken/sambon rätt till familjepension.
- Barn har inte rätt till familjepension om barnet adopterats av den försäkrade efter att denne fyllt 60 år eller när den försäkrades arbetsförmåga är varaktigt nedsatt med minst 50 procent. Om adoptionen skett mer än fem år före den försäkrades död eller avser makens/sambons barn, har dock barnet rätt till familjepension.
- Barn har inte rätt till familjepension om barnet adopterats av den försäkrade då denne lider av sjukdom, som inom sex månader efter adoptionen leder till den försäkrades död. Om adoptionen avser makens/sambons barn eller det kan anses att den försäkrade vid adoptionen inte hade vetskap om sjukdomens livshotande art, har dock barnet rätt till familjepension.

Alecta kan efter prövning besluta om att betala ut familjepension till efterlevande make/sambo och barn även vid ovanstående begräsningar.

6.5 Familjepensionens grundbelopp, huvudregel

Storleken på den familjepension som ska betalas ut beräknas utifrån ett grundbelopp vars storlek regleras i försäkringsavtalet. Familjepensionen beräknas utifrån den högsta pensionsmedförande lön som gällde inom tre månader före dödsfallet och med de basbelopp och de basbeloppsgränser som gällde månaden innan dödsfallet.

Med basbelopp avses här basbeloppet för det år då förmånstagaren först får rätt till familjepension. Om rätten till familjepension uppstår i januari avses dock föregående års basbelopp. Hade den försäkrade vid dödsfallet rätt till premiefrielse eller ålderspension är det dock den pensionsmedförande lön och de basbelopp och basbeloppsgränser som gällde månaden innan premiefrielsen/ålderspensionen som familjepensionen beräknas på. Även eventuellt pensionstillägg beräknas då med hänsyn till premiefrielsen/ålderspensionen, se punkt 11, *Överskott till försäkrade och försäkringstagare*.

Ovanstående förutsätter att premier betalas fram till den försäkrades dödsfall eller som längst till avtalad pensionsålder enligt punkt 5, *Ålderspension*, och att den försäkrade uppnår den tjänstetid som krävs för oreducerad pension, se punkt 3, *Pensionsgrundande tjänstetid*. Uppnås inte detta tjänstetidskrav reduceras pensionen.

6.6 Familjepensionens utbetalningsbelopp

Den sammanlagda familjepension som betalas ut för varje kalendermånad beror på vilka förmånstagare som finns vid månadens ingång.

Familjepension utges med nedan angivna procent av grundbeloppet:

Förmånstagarna är:	Pensionen betalas sammanlagt ut med följande procent av grundbeloppet:
efterlevande make/sambo utan barn	100 %
efterlevande make/sambo och ett barn	130 %
efterlevande make/sambo och två barn	150 %
efterlevande make/sambo och fler än två barn	150 % + 10 % för varje barn utöver två

Förmånstagarna är:	Pensionen betalas sammanlagt ut med följande procent av grundbeloppet:
ett barn	75 %
två barn	110 %
tre barn	135 %
fyra barn	150 %
mer än fyra barn	150 % + 10 % för varje barn utöver fyra

Av den familjepension som betalas ut till make/sambo och barn gemensamt, får den efterlevande maken/sambon 75 procent av grundbeloppet och barnen får den resterande delen. Barn delar lika på det belopp som de får gemensamt.

6.7 Efterskydd

Efterskydd gäller om den försäkrade dör under de tre kalendermånaderna närmast efter den då den tidigare anställningen upphörde.

Efterskyddet gäller också då försäkringskyddet upphört på grund av att försäkringsavtalet är uppsagt och uppsägningen har trätt i kraft.

Detsamma gäller om den försäkrade blir arbetsoförmögen under dessa tre månader, karenstiden för premiebefrielse uppnås och den försäkrade vid dödsfallet fortfarande är arbetsoförmögen.

6.8 Rätt till intjänad pension

Om den försäkrade slutar sin anställning före pensionsåldern eller om försäkringsavtalet upphör att gälla eller av annat skäl inte längre gäller för den anställde, ändras försäkringen till att motsvara den pension som redan är intjänad. Detta innebär fortsatt försäkring med nedsatt belopp.

Intjänad pension motsvarar det försäkringsbelopp som hittills tjänats in genom inbetalda premier och genom fördelning av överskott. Denna månads pension är garanterad. Om intjänad pension är högre än det försäkringsbelopp som är tecknat för den anställde är det den intjänade högre pensionen som tillgodoräknas den försäkrade.

6.9 Handlingar som krävs för att få familjepension

Dödsfallsintyg och släktutredning krävs för att kunna bedöma rätten till ersättning. Handlingarna ska skickas in utan kostnad för Alecta.

6.10 Utbetalning av pension och efterlevandes rätt att göra ändringar

Förmånstagare har inte rätt att välja utbetalningstid eller senarelägga utbetalningen av familjepension.

Familjepensionen betalas ut månadsvis i efterskott. Pensionen betalas ut till det bankkonto som förmånstagaren anger, eller på annat sätt som överenskommit.

Vid försenad utbetalning, det vill säga när utbetalningen görs senare än när rätten till den inträdde, betalar Alecta ränta. Röntan fastställs enligt 6 § räntelagen.

Återbetalning

Förmånstagare, som fått utbetalning med för högt belopp eller för tid då rätt till pension inte fanns, är skyldig att återbetala det felaktigt utbetalda beloppet.

Engångsutbetalning av små pensionsbelopp (återköp)

Återköp innebär att försäkringens hela värde betalas ut som ett engångsbelopp före den avtalade försäkringstidens slut. Alecta har, vid utbetalning av pension, rätt att bestämma att pensionen ska betalas ut som ett engångsbelopp (återköp) om återköpsvärdet understiger 30 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Något hinder för återköp får dock inte finnas i inkomstskattelagen. Storleken på återköpsbeloppet motsvarar försäkringens kapitalvärde. Återköpsvärdet baseras på framtida pensionsutbetalningar omräknade till deras värde vid tidpunkten för utbetalning. Återköp ska avse samtliga förmånstagare. Försäkringstagare, försäk-

rade och förmånstagare har ingen rätt till återköp av försäkringen.

6.11 Överskott

Försäkringen ger rätt till överskott vilket innebär att den kan räknas upp både med fribrevsuppräknings och pensionstillägg enligt punkt 11, *Överskott till försäkrade och försäkringstagare*.

6.12 Premie för familjepension

Premien för familjepension bestäms individuellt för varje försäkrad enligt punkt 10, *Premier och premiebetalning*.

7. Barnpension

7.1 Inledning

Barnpension i kompletteringsförsäkring är förmånsbestämd. Att pensionen är förmånsbestämd innebär att storleken på pensionen är bestämd i försäkringsavtalet och att premien bestäms utifrån försäkringstekniska antaganden. Barnpension tecknas som en sparförsäkring. Premien för barnpension bestäms individuellt för varje försäkrad.

Barnpension tjänas in under tid då den försäkrade omfattas av kompletteringsavtal om barnpension. Intjänande kan tidigast ske från och med månaden efter den under vilken den försäkrade fyller 28 år och till och med månaden då premiebetalningen upphör eller som längst till och med månaden före den då den försäkrade har rätt till ålderspension enligt punkt 5, *Ålderspension*, eller enligt ITP 2. Eventuell rätt till intjänad pension kvarstår även efter att den försäkrade har uppnått pensionsåldern.

Barnpension enligt dessa villkor betalas ut efter den försäkrades död till arvsberättigade barn som inte fyllt 20 år. Se punkt 7.3, *Förmånstagare*.

7.2 Rätt till barnpension och utbetalningstid

Rätt till barnpension gäller från och med månaden efter då den försäkrade dör.

För efterlevande barn upphör rätten till barnpension från och med månaden efter den då barnet dör eller fyller 20 år. Om barnet vid den åldern, på grund av sjukdom eller olycksfall, är fullständigt och varaktigt oförmöget till arbete, fortsätter dock rätten till barnpension att gälla så länge arbetsoförmågan består och sjuk- eller aktivitetsersättning utbetalas från Försäkringskassan. Barn som fötts efter att den försäkrade dött har rätt till barnpension från månaden efter födelsen.

Efterlevande barn har inte rätt att avstå försäkringsbeloppet.

7.3 Förmånstagare

Förmånstagare är den som försäkringsbelopp ska utbetalas till.

Barnpension utbetalas till barn under 20 år. An-

nan person kan inte sättas in som förmånstagare enligt förordnade.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

7.4 Begränsningar av rätten till barnpension

Oavsett vad som sagts ovan gäller följande begränsningar i rätten till barnpension:

- Barn har inte rätt till barnpension om barnet adopterats av den försäkrade efter att denne fyllt 60 år eller när den försäkrades arbetsförmåga är varaktigt nedsatt med minst 50 procent. Om adoptionen skett mer än fem år före den försäkrades död eller avser makens barn, har dock barnet rätt till barnpension.
- Barn har inte rätt till barnpension om barnet adopterats av den försäkrade då denne lider av sjukdom, som inom sex månader efter adoptionen leder till den försäkrades död. Om adoptionen avser makens barn eller det kan antas att den försäkrade vid adoptionen inte hade vetskap om sjukdomens livshotande art, har barnet dock rätt till barnpension.

Alecta kan efter prövning besluta om att betala ut barnpension till efterlevande barn även vid ovanstående begränsningar.

7.5 Barnpensionens grundbelopp, huvudregel

Storleken på den barnpension som ska betalas ut beräknas utifrån ett grundbelopp vars storlek regleras i försäkringsavtalet. Barnpensionen beräknas utifrån den högsta pensionsmedförande lön som gällde inom tre månader före dödsfallet och med de basbelopp och basbeloppsgränser som gällde månaden innan dödsfallet.

Med basbelopp avses här basbeloppet för det år då förmånstagaren först får rätt till barnpension. Om rätten till barnpension uppstår i januari avses dock föregående års basbelopp. Hade den försäkrade vid dödsfallet rätt till premiefrielse eller ålderspension är det dock den pensionsmedförande lön och de basbelopp och basbeloppsgränser som gällde

månaden innan premiebefrielsen/ålderspensionen som barnpensionen beräknas på. Även eventuellt pensionstillägg beräknas då med hänsyn till premiebefrielsen/ålderspensionen, se punkt 11, *Överskott till försäkrade och försäkringstagare*.

Ovanstående förutsätter att premier betalas fram till den försäkrades dödsfall eller som längst till avtalad pensionsålder enligt punkt 5, *Ålderspension*, och att den försäkrade uppnår den tjänstetid som krävs för reducerad pension, se punkt 3, *Pensionsgrundande tjänstetid*. Uppnås inte detta tjänstetidskrav reduceras pensionen.

7.6 Barnpensionens utbetalningsbelopp

Den sammanlagda barnpension som betalas ut för varje kalendermånad beror på vilka förmånstagare som finns vid månadens ingång.

Barnpension utges med nedan angivna procenttal av grundbeloppet:

Förmånstagarna är:	Pensionen betalas sammanlagt ut med följande procent av grundbeloppet:
ett barn	75 %
två barn	110 %
tre barn	135 %
fyra barn	150 %
mer än fyra barn	150 % + 10 % för varje barn utöver fyra

Barn delar lika på det belopp som de får gemensamt.

7.7 Efterskydd

Efterskydd gäller om den försäkrade dör under de tre kalendermånaderna närmast efter den då den tidigare anställningen upphörde.

Efterskyddet gäller också då försäkringsskyddet upphört på grund av att försäkringsavtalet är uppsagt och uppsägningen har trätt i kraft.

Det samma gäller om den försäkrade blir arbetsoförmögen under dessa tre månader, karenstiden för premiebefrielse uppnås och den försäkrade vid dödsfallet fortfarande är arbetsoförmögen.

7.8 Rätt till intjänad pension

Om den försäkrade slutar sin anställning före pensionsåldern eller om försäkringsavtalet upphör att gälla eller av annat skäl inte längre gäller för den anställde, ändras försäkringen till att motsvara den pension som redan är intjänad. Detta innebär fortsatt försäkring med nedsatt belopp.

Intjänad pension motsvarar det försäkringsbelopp som hittills tjänats in genom inbetalda premier och genom fördelning av överskott. Denna månads pension är garanterad. Om intjänad pension är högre än det försäkringsbelopp som är tecknat för den anställde är det den intjänade högre pensionen som tillgodoräknas den försäkrade.

7.9 Handlingar som krävs för att få barnpension

Dödsfallsintyg och släktutredning krävs för att kunna bedöma rätten till ersättning. Handlingarna ska skickas in utan kostnad för Alecta.

7.10 Utbetalning av pension och efterlevandes rätt att göra ändringar

Förmånstagare har inte rätt att välja utbetalningstid eller senarelägga utbetalningen av barnpension.

Barnpensionen betalas ut månadsvis i efterskott. Pensionen betalas ut till det bankkonto som förmånstagaren anger, eller på annat sätt som överenskommits.

Vid försenad utbetalning, det vill säga när utbetalningen görs senare än när rätten till den inträde, betalar Alecta ränta. Räntan fastställs enligt 6 § räntelagen.

Återbetalning

Förmånstagare, som fått utbetalning med för högt belopp eller för tid då rätt till pension inte fanns, är skyldig att återbetala det felaktigt utbetalda beloppet.

Engångsutbetalning av små pensionsbelopp (återköp)

Återköp innebär att försäkringens hela värde betalas ut som ett engångsbelopp före den avtalade försäkringstidens slut. Alecta har, vid utbetalning av pension, rätt att bestämma att pensionen ska betalas ut som ett engångsbelopp (återköp) om återköpsvärdet understiger 30 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Något hinder för återköp får dock inte finnas i inkomstkattelagen. Storleken på återköpsbeloppet motsvarar försäkringens kapitalvärde. Återköpsvärdet baseras på framtida pensionsutbetalningar omräknade till deras värde vid tidpunkten för utbetalning.

Återköp ska avse samtliga förmånstagare. Försäkringstagare, försäkrade och förmånstagare har ingen rätt till återköp av försäkringen.

7.11 Överskott

Försäkringen ger rätt till överskott vilket innebär att den kan räknas upp både med fribrevsuppräknings och pensionstillägg enligt punkt 11, *Överskott till försäkrade och försäkringstagare*.

7.12 Premie för barnpension

Premien för barnpension bestäms individuellt för varje försäkrad enligt punkt 10, *Premier och premiebetalning*.

8. Sjukpension

8.1 Inledning

Sjukpension i kompletteringsförsäkring är förmånsbestämd. Att pensionen är förmånsbestämd innebär att storleken på sjukpensionen är bestämd i försäkringsavtalet. Sjukpensionen täcker en del av inkomstförlusten vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall. Det krävs att ersättning från Försäkringskassan utbetalas och att karenstiden är uppfylld för att sjukpension ska beviljas, se punkt 8.2, *Krav på arbetsförmåga*, och 8.3, *Karenstid*.

Om kompletterande sjukpension tecknats, gäller förmånen under tid då den försäkrade omfattas av sjukpension i ITP 2.

Försäkringsskyddet upphör att gälla då premiebetalningen upphör eller senast månaden innan den försäkrade har rätt till ålderspension enligt punkt 5, *Ålderspension*, eller enligt ITP 2.

8.2 Krav på arbetsförmåga

Den försäkrade har rätt till sjukpension om den försäkrade är arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och båda nedanstående villkor är uppfyllda:

- Arbetsförmågan uppgår till minst 25 procent. Minskningen av arbetsförmågan beräknas utifrån den arbetstid som gällde i den anställning som försäkringen grundas på. För partiellt arbetsför försäkrad som enligt punkt 1.11, *Hälsoprövning*, beviljats försäkring på en lägre arbetstid än den som gäller för anställningen, finns rätt till sjukpension endast om arbetsförmågan utökas med minst 25 procent av den försäkrade arbetstiden jämfört med arbetsförmågan vid inträdet i försäkringen.
- Den försäkrade får ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning*, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning.

**Med sjukpenning likställs även förebyggande sjukpenning som utbetalas med i genomsnitt 25 procent eller mer under en månad.*

Försäkrad som inte längre är arbetsförmögen ska snarast meddela Alecta detta. Rätten till sjukpension upphör då arbetsförmågan upphör eller då rätt till ersättning från Försäkringskassan inte längre finns.

8.3 Karenstid

Rätt till sjukpension gäller från och med dagen efter det att karenstiden uppnåtts vilket innebär att arbetsförmågan ska ha varat i mer än 90 kalenderdagar i följd eller i mer än sammanlagt 105 kalenderdagar under den senaste tolv månadersperioden.

Ett nytt insjuknande inom fem kalenderdagar från föregående sjukperiod betraktas som en direkt fortsättning på den tidigare sjukperioden.

Uppnås karenstiden under tid då sjuk- eller aktivitetsersättning betalas ut, gäller rätt till sjukpension från och med månaden efter den dag då karenstiden är uppnådd.

Vid karenstidsberäkning medräknas alla sjukdagar inom tolv månader närmast före det senaste datumet för insjuknande. Som karenstid får endast räknas tid efter det att försäkringen börjat gälla för den försäkrade. Sjukdagar från tidigare arbetsgivare tas normalt inte med i beräkningen då byte av premiebetalande arbetsgivare skett för samma försäkring och utan tidsavbrott under tid för karenstidsberäkning.

För försäkrad som får sjuk- eller aktivitetsersättning utan föregående sjukskrivning kan Alecta besluta om att en kortare karenstid ska gälla.

Återkomst till Sverige efter utlandstjänstgöring

Försäkrad, som vid utlandstjänstgöring omfattas av ITP-planens ”Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring” och som efter fullgjord utlandstjänstgöring återkommer till Sverige och inte erhåller anställning och därmed inte har rätt till sjukpenning enligt socialförsäkringsbalken samt är arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall vid återkomsten eller blir arbetsoförmögen under den tid försäkringsskyddet upprätthålls enligt punkt 8.7, *Efterskydd*, har rätt till sjukpension utan hänsyn till den annars gällande karenstiden på 90 dagar.

8.4 Rätt till sjukpension

Rätten till sjukpension gäller från och med dagen eller månaden efter det att karenstiden är uppnådd, se punkt 8.3, *Karenstid*. Sjukpensionen utbetalas inte under tid då den försäkrade har rätt till lagstadgad sjuklön.

Om den försäkrade tagit ut ålderspension enligt punkt 5, *Ålderspension*, eller enligt ITP 2, har den försäkrade inte för samma tid rätt till sjukpension.

Återbetalning

Den försäkrade är skyldig att snarast meddela Alecta om ersättning från Försäkringskassan på grund av arbetsoförmåga börjar betalas ut, ändras eller upphör. Den försäkrade ska även lämna uppgift till Alecta om andra förhållanden som kan påverka rätten till sjukpension.

Om den försäkrade får sjukpension med för högt belopp eller för tid då han inte har rätt till sjukpension, är han skyldig att återbetala den felaktigt utbetalda sjukpensionen. För den försäkrade retroaktiv ersättning från socialförsäkringen, som innebär att sjukpensionen från Alecta utbetalats med för högt belopp är den försäkrade skyldig att återbetala det för mycket utbetalda beloppet.

Alecta har rätt att ompröva beslut och ändra utbetalningen om nya omständigheter framkommer som inte var kända vid beslutet om sjukpension.

Särskild prövning

Alecta har rätt att för försäkrad i särskilda fall pröva om rätt till sjukpension finns, då ersättning betalas ut från utländsk motsvarighet till svensk försäkringskassa.

Det krävs dock att det formella kravet är uppfyllt, det vill säga att arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall föreligger till minst 25 procent utifrån den arbetstid som ligger till grund för försäkringen. Denna nedsatta arbetsförmåga ska då kunna styrkas med läkarutlåtanden, journalutdrag och i övrigt relevanta fakta.

Graden av arbetsoförmåga ska bedömas efter den minskning i den försäkrades arbetsförmåga som sjukdomen eller olycksfallet med hänsyn till visade objektiva symptom kan anses ha orsakat. Vid bedömningen ska hänsyn tas inte enbart till den

försäkrades vanliga arbete utan också till vilket normalt förekommande arbete som helst. Under skälig övergångstid, dock högst sex månader, sker bedömningen utifrån den försäkrades vanliga arbete.

I förekommande fall bedömer Alectas försäkringsläkare inkomna medicinska handlingar.

8.5 Ersättningstid

Under sjukpenningtid gäller att den försäkrade har rätt till sjukpension från och med dagen efter den då karenstiden är uppnådd och under förutsättning att dagberäknad sjukpenning utbetalas från Försäkringskassan.

Under tid med sjuk- eller aktivitetsersättning gäller att sjukpension betalas ut så länge beslut om månadsberäknad sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan finns. Som längst gäller rätten till sjukpension till och med månaden innan den månad då den försäkrade har rätt till ålderspension enligt punkt 5, *Ålderspension*, eller enligt ITP 2 eller till dess att den försäkrade dessförinnan dör.

Om den försäkrade beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan och beslutet om sjukersättning avser retroaktiv tid, beräknas sjukpensionen med hänsyn till sjukersättningen från den faktiska tidpunkt som sjukpenning från Försäkringskassan har upphört att utbetalas. Om retroaktivt beviljad sjukersättning är högre än den sjukpenning som den försäkrade fått för samma tid och det medför en tilläggsutbetalning från Försäkringskassan, ska sjukpensionen ändras från samma tidpunkt som sjukersättningen gäller ifrån, det vill säga retroaktivt.

Sjukpensionen får dras in eller minskas på samma sätt som gäller för lagstadgad ersättning enligt vad som anges i 106 kap. 12 § och 16 § samt 107 kap. 6 § socialförsäkringsbalken.

8.6 Sjukpensionens belopp

Under den tid då den försäkrade har rätt till sjukpension beräknas, om inte annat avtalats, sjukpensionen på den pensionsmedförande lön, de basbeloppsgränser och basbelopp som gällde månaden före den då rätt till premiefrielse enligt punkt 9.4, *Ersättningstid*, inträder.

Sjukpensionen beräknas utifrån den högsta pensionsmedförande lön som gäller inom tre månader från sjukfallets start. Om en försäkrad utnyttjat ett erbjudande från arbetsgivaren om löneavstående (lönevaxling), det vill säga har avstått viss lön för att i stället få en annan överenskommen förmån, ska sjukpensionen alltid beräknas på den reducerade lönen efter avståendet.

AVVIKELSE

För försäkrad som vid inträdet i ITP uppbar sjukersättning men som förvärvsarbetar enligt de särskilda reglerna i 37 kap. socialförsäkringsbalken, reduceras dock den pensionsmedförande lönen vid beräkning av sjukpensionen till att motsvara den del av lönen som inte sjukersättningsbeslut finns för.

Vid fullständig arbetsoförmåga betalas sjukpension ut med fullt belopp. Vid partiell arbetsoförmåga betalas sjukpension ut med så stor del av fullt belopp, som svarar mot graden av arbetsoförmåga i den anställning som försäkringen grundas på. Sjukpensionen kan betalas ut med 25, 50, 75 eller 100 procent av fullt belopp.

Det dagberäknade sjukpensionsbeloppet beräknas genom att månadsbeloppet delas med 30 dagar då rätt till sjukpension finns för del av månad. När Försäkringskassan har fattat beslut om sjuk- eller aktivitetsersättning ändras sjukpensionen från dagberäknad ersättning till månadsberäknad ersättning. Det innebär att samma belopp gäller för hela månaden.

Om ett pågående ersättningsbeslut med månadsberäknad ersättning för sjukpension finns och den försäkrade får dagberäknad ersättning från Försäkringskassan ses utökningen av arbetsoförmågan som ett nytt sjukfall. Endast dagberäknade sjukdagar tas då med i karensberäkningen. Den lön, de basbelopp och de basbeloppsgränser som redan fastställts används för beräkningen av den tillkommande sjukpensionen, men endast för den del som sjukersättning inte redan utbetalas för. Grad av arbetsoförmåga fastställs utifrån den del som sjukersättningen inte kompenserar.

Utbetalningssamordning under sjukersättningstid

Sjukpensionen ska samordnas (minskas) med statlig egenlivränta som utbetalas vid sjukdom. Även när den försäkrade får ersättning på grund av ersättningsplikt som staten ansvarar för samordnas sjukpensionen på lönedel upp till 7,5 prisbasbelopp med denna ersättning.

Beslutar Försäkringskassan om arbetsskadelivränta enligt socialförsäkringsbalken på grund av nedsatt arbetsförmåga och inte enbart på grund av inkomstförlust, och denna samordnas med sjukersättningen, minskas sjukpensionen på lönedel upp till 7,5 prisbasbelopp från den tidpunkt arbetsskadelivräntan gäller ifrån. Samordning görs utifrån den samordningsprocent som fastställts i beslutet om arbetsskadelivränta. Är samordningsprocenten 100 utbetalas normalt ingen sjukpension på lönedel upp till 7,5 prisbasbelopp. I de fall den försäkrade före beslutet om arbetsskadelivränta tjänade över 7,5 prisbasbelopp fastställer Försäkringskassan en bortfallsfaktor och reducerar livränteunderlaget. I dessa fall reducerar Alecta avdraget i motsvarande grad. Detta innebär att sjukpension utbetalas på lönedelar upp till 7,5 prisbasbelopp trots att samordningsprocenten är 100.

Understiger procentsatsen 100 utbetalas så stor del av sjukpensionens förmånsbelopp på lönedelar upp till och med 7,5 prisbasbelopp som utgör skillnaden mellan 100 och angiven procentsats.

Om arbetsskadelivränta utbetalas för retroaktiv tid då sjukpension redan har utbetalats har Alecta rätt att återkräva för mycket utbetald pension.

Då reduceringen av livränteunderlaget har gjorts ska dock inte högre belopp återkrävas än vad som utbetalats av Försäkringskassan med hänsyn till framräknad bortfallsfaktor.

Beviljar Försäkringskassan enbart arbetsskadelivränta ger detta inte rätt till sjukpension från Alecta.

8.7 Efterskydd

Sjukpension är en riskförsäkring. Det innebär att försäkringsskyddet avseende sjukpension enbart gäller under den tid då premiebetalning pågår. Sjuk-

pensionsförsäkringen upphör om den försäkrade slutar sin anställning före avtalad pensionsålder eller om kompletteringsavtalet upphör att gälla eller av annat skäl inte gäller för den anställde. Den försäkrade har då ingen rätt till ersättning.

För försäkrad som blir arbetsoförmögen senast inom tre kalendermånader efter det att den tidigare anställningen har upphört, och som fortsätter att oavbrutet vara arbetsoförmögen så att karenstiden för premiebefrielse uppnås, fortsätter dock det tidigare försäkringsskyddet att gälla genom ett efterskydd. Den försäkrade får dock inte ha fyllt 65 år eller dessförinnan påbörjat utbetalning av ålderspension enligt punkt 5, *Ålderspension*, eller enligt ITP 2, eller genom en ny anställning omfattas av annan pensionsplan som innehåller en sjukpension som bedöms vara likvärdig med kompletteringsförsäkring.

8.8 Uppgifter och handlingar som krävs för att få sjukpension

Arbetsgivaren är skyldig att snarast möjligt sända en anmälan om arbetsoförmåga till Collectum om den försäkrade är arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och denna arbetsoförmåga bedöms bli så långvarig att rätt till sjukpension enligt punkt 8.4, *Rätt till sjukpension*, kommer att uppstå. Anmälan ska göras genom Collectums internetkontor. Anmälan kan också göras av den försäkrade. Collectum vidarebefordrar ärendet till Alecta för handläggning. Alecta tar in uppgift om sjukperioder från Försäkringskassan och kontrollerar att utbetalning av sjukpenning, rehabiliteringspenning eller sjuk- eller aktivitetsersättning görs. Nedsatt arbetsförmåga ska på begäran kunna styrkas med läkarintyg.

Försäkrad som gör anspråk på sjukpension, ska utan kostnad för Alecta lämna de uppgifter och läkarutlåtanden om sjukdomen eller olycksfallet och den därmed följande arbetsoförmågan som Alecta begär.

Dessutom är den försäkrade skyldig att följa de föreskrifter som Alecta meddelar om undersökning eller behandling av läkare, sjukhusvård, arbetslivsriktad rehabilitering eller liknande. Den försäkra-

de är skyldig att besöka en av Alecta anvisad läkare för undersökning eller behandling.

Har Alecta anvisat viss läkare för undersökning betalar Alecta läkarens arvode för denna undersökning. Alecta betalar även den försäkrades eventuella resekostnader utanför bostadsorten, inom Sverige, för besöket hos läkaren. Begär Alecta ett särskilt läkarutlåtande eller andra särskilda handlingar för att den försäkrade ska kunna styrka sin rätt till sjukpension, betalar Alecta kostnaderna för dessa upp till det belopp som Alecta bestämmer.

8.9 Utbetalning av pension

Alecta betalar ut pensionen i efterskott. Utbetalning sker månadsvis så snart Alecta fått uppgift om utbetalningsperiod från Försäkringskassan. Utbetalning sker till det bankkonto som den försäkrade anger eller på annat sätt som överenskommits med den försäkrade.

Vid försenad utbetalning, det vill säga när Alecta gör utbetalningen senare än när rätten till utbetalningen inträdde, betalar Alecta ränta. Röntan fastställs enligt 6 § räntelagen.

8.10 Överskott

Sjukpension ger rätt till överskott vilket innebär att den kan räknas upp med pensionstillägg enligt punkt 11, *Överskott till försäkrade och försäkringstagare*.

8.11 Premie för sjukpension

Premien för riskförsäkringar beräknas individuellt för varje försäkrad. Ytterligare principer för premier och premiesättning framgår av punkt 10, *Premier och premiebetalning*.

9. Premiebefrielse på grund av arbetsoförmåga

9.1 Inledning

Premiebefrielse innebär att Alecta, i stället för försäkringstagaren, betalar premien för försäkringen då den försäkrade är arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och villkoren enligt punkterna 9.2 – 9.3 är uppfyllda. Premiebefrielseförsäkring i Alecta gäller endast förmåner för vilka premien är avtalad att betalas fortlöpande varje månad. Premiebefrielse kan ges tidigast från och med månaden efter att den försäkrade fyllt 18 år.

Premiebefrielse på grund av arbetsoförmåga tecknas inom ramen för kompletteringsförsäkring för samtliga i avtalet ingående sparförmåner (ålderspension, familjepension och barnpension). Dessutom gäller premiebefrielse för premien för sjukpension och premiebefrielse. Vid arbetsoförmåga premiebefrias samtliga dessa förmåner och premier enligt punkt 9.2 – 9.4. Under den tid försäkringen är premiebefriad beräknas förmånerna på den pensionsmedförande lön, de basbelopp, de basbeloppsgränser och den pensionsålder som gällde månaden innan premiebefrielsen.

Premiebefrielsen är fullständig oavsett graden av arbetsoförmåga och avser alltid hel månad.

9.2 Krav på arbetsoförmåga

För rätt till premiebefrielse krävs att båda nedanstående krav på arbetsoförmåga är uppfyllda:

- Arbetsoförmågan uppgår till minst 25 procent. Nedsättningen av arbetsförmågan beräknas utifrån den arbetstid som gällde i den anställning som försäkringen grundas på. För partiellt arbetsför försäkrad som enligt punkt 1.11, *Hälsoprövning*, beviljats försäkring på en lägre arbetstid motsvarande den faktiska arbetsförmågan i anställningen, finns rätt till premiebefrielse endast om arbetsoförmågan utökas med minst 25 procent av den försäkrade arbetstiden jämfört med arbetsförmågan vid inträdet.
- Den försäkrade får ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning*, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning.

**Med sjukpenning likställs även förebyggande sjukpenning som utbetalas med i genomsnitt 25 procent eller mer under en månad.*

Även beslut om enbart arbetsskadelivränta från Försäkringskassan, som enligt dessa villkor inte ger rätt till sjukpension, ger rätt till premiebefrielse.

9.3 Karenstid

Rätt till premiebefrielse ges först efter att karenstiden uppnåtts vilket innebär att arbetsoförmågan ska ha varat i mer än 90 kalenderdagar i följd eller i mer än sammanlagt 105 kalenderdagar under den senaste tolv månadersperioden.

Vid återfall i arbetsoförmåga ska den nya perioden ha varat i minst 30 dagar.

Som karenstid får endast räknas tid efter det att försäkringen börjat gälla för den försäkrade.

9.4 Ersättningstid

Försäkringen blir premiebefriad från och med månaden efter det att rätt till premiebefrielse har inträtt. Om rätten till premiebefrielse inträtt den första dagen i månaden blir dock försäkringen premiebefriad från och med samma månad.

Premiebefrielsen gäller så länge villkoren i punkt 9.2 är uppfyllda, dock längst till och med månaden innan den försäkrade har rätt till ålderspension enligt punkt 5, *Ålderspension*, eller enligt ITP 2. Dör den försäkrade dessförinnan gäller premiebefrielsen till och med dödsfallsmånaden.

9.5 Efterskydd

Rätten till premiebefrielse upphör att gälla om den försäkrade avslutar sin anställning före avtalad pensionsålder eller om kompletteringsavtalet upphör att gälla eller av andra skäl inte längre gäller.

För en försäkrad som blir arbetsoförmögen senast inom tre kalendermånader efter det att den tidigare anställningen har upphört, och fortsätter att oavbrutet vara arbetsoförmögen så att karenstiden för premiebefrielse uppnås, gäller det tidigare försäkringskyddet genom ett efterskydd.

Den försäkrade får dock inte ha fyllt 65 år eller dessförinnan påbörjat utbetalning av ålderspension enligt punkt 5, *Ålderspension*, eller av ITP 2, eller genom en ny anställning omfattas av en ny pensionsplan som innehåller en försäkring som bedöms vara likvärdig med kompletteringsförsäkring.

9.6 Uppgifter och handlingar som krävs för att få premiefrielse

Arbetsgivaren, eller den försäkrade, är skyldig att snarast anmäla sådan arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall som kan ge rätt till premiefrielse. De handlingar och övriga upplysningar som Alecta behöver för att kunna bedöma rätten till premiefrielse ska lämnas utan kostnad för Alecta. Anmälan görs till Collectum genom att sjukanmälan lämnas in, se punkt 8.8, *Uppgifter och handlingar som krävs för att få sjukpension*. För fastställande av rätten till premiefrielse kan Alecta bestämma att den försäkrade ska genomgå undersökning av Alecta särskilt utsedd läkare.

Utöver vad som anges i denna punkt ska även villkoren i punkt 8.2 – 8.4 vara uppfyllda för rätt till premiefrielse.

10. Premier och premiebetalning

10.1 Allmänt om premier och premiesättning

Premier är de belopp som betalas in till Alecta för att täcka kostnaderna för framtida utbetalning av pensionsförmåner.

Premier betalas som huvudregel genom månadsvis betalning. För sparförsäkringar förekommer även betalning med engångsbelopp (engångspremier).

Alectas premier för kompletteringsförsäkring grundas på försäkringstekniska antaganden som är aktsamma. Antagandena bygger på erfarenheter och observationer av Alectas försäkringsbestånd och de följs upp regelbundet.

Vid premiesättning kan även hänsyn tas till Alectas ekonomiska situation. En mer detaljerad beskrivning av principerna för premiesättning framgår av Alectas Försäkringstekniska riktlinjer.

10.2 Premiesättning av sparförsäkringar

Som sparförsäkringar räknas följande förmåner i dessa försäkringsvillkor

- ålderspension enligt punkt 5
- familjepension enligt punkt 6
- barnpension enligt punkt 7.

Premien bestäms individuellt för varje försäkrad och förmån.

Månadsvis betalda premier:

Månadsvis betalda (löpande) premier för ålderspension, familjepension och barnpension grundas på försäkringens premiedragande förmånsbelopp, lika med skillnaden mellan dess aktuella pension (baserad på aktuell pensionsmedförande lön) och redan intjänad pension.

För månadsvis betalda premier gäller följande:

- Att det premiedragande förmånsbeloppet betalas med en lika stor premie varje månad fram till avtalad pensionsålder.
- Alectas antagande om ränta (avkastning), avkastningsskatt, dödlighet (livslängd) och driftskostnader för premiesättning av respektive slag av förmån. För familjepension och barnpension används dessutom särskilda antaganden om

familjesammansättning. Antagandena, och därmed premien för samma premiedragande förmånsbelopp, är lika för män och kvinnor.

Månadsvis betalda premier för redan tecknade sparförmåner får inte höjas under försäkringstiden. Däremot kan nya antaganden, och därmed nya högre premier, tillämpas för nytecknade förmånsbelopp. Som nytecknade förmånsbelopp räknas:

- Hela det premiedragande förmånsbeloppet för nya försäkrade hos arbetsgivaren.
- Alla höjningar av redan tecknade förmånsbelopp för arbetsgivarens befintliga försäkrade. Höjningarna kan bero på inträffade lönehöjningar men även på andra faktorer.

Engångsvis betalda premier

Inom Alectas kompletteringsförsäkring förekommer engångsvis betalda premier främst i följande situationer:

- Vid inlösen av redan intjänad ålderspensions-, familjepensions- eller barnpensionsrätt.
- Vid beståndsöverlåtelse från annan försäkringsgivare till Alecta av redan intjänad ålderspension, familjepension eller barnpension.
- Vid sänkning av pensionsåldern när intjänad ålderspension, familjepension eller barnpension skall förstärkas i samband med detta.

Engångsvis betalda premier grundas på de intjänade förmånsbelopp som försäkras i Alecta i samband med varje inlösentillfälle eller liknande enligt ovan samt Alectas vid den aktuella försäkringstidpunkten gällande antaganden om ränta (avkastning), avkastningsskatt, dödlighet (livslängd) och driftskostnader för premiesättning av respektive slag av förmån. För familjepension och barnpension används dessutom särskilda antaganden om familjesammansättning.

Olika dödlighetsantaganden, och därmed olika engångspremier för män och kvinnor, gäller för engångsbetald ålderspension och familjepension, vid inlösen av familjepension och barnpension, samt om inget annat avtalas vid beståndsöverlåtelse till Alecta avseende familjepension och barnpension.

Premierreduktion (rabatt) på sparpremier

Alecta kan besluta om premierreduktion (rabatt) på sparförsäkringar. Ett sådant beslut kan, men behöver inte, omfatta både månadsvis betalda premier och engångspremier. Beslut om premierreduktion förutsätter att Alectas finansiella ställning bedöms vara tillräckligt stark för att med hög sannolikhet och uthållighet kunna uppfylla ambitionen om värdesäkring av åtagandena.

Alecta kan när som helst besluta om ändring eller avskaffande av premierreduktion. Ingen premierreduktion är således garanterad för framtiden.

10.3 Premiesättning av riskförsäkringar

Som riskförsäkring räknas följande förmåner i dessa försäkringsvillkor

- sjukpension enligt punkt 8
- premiebefrielse på grund av arbetsförmåga enligt punkt 9.

Premien för riskförsäkringar beräknas individuellt för varje försäkrad.

Normalt bestäms premien för riskförsäkringar för ett kalenderår i taget. Alecta kan dock ändra premien för riskförsäkringar när som helst. Premierändringar för riskförsäkringar gäller för alla försäkringar av samma slag, både nytecknade och gamla.

Premierreduktion (rabatt) på riskpremier

Alecta kan besluta om premierreduktion (rabatt) på riskpremier, förutsatt att den ekonomiska ställningen inom respektive slag av försäkring bedöms vara tillräckligt stark. Beslut om premierreduktion fattas separat för varje slag av riskförsäkring. Premierreduktion ges efter enhetliga principer inom varje slag av försäkring, normalt som en procentuell reduktion av premien.

Alecta kan när som helst besluta om ändring eller avskaffande av premierreduktion. Ingen premierreduktion är således garanterad för framtiden.

10.4 Ansvar för premieinbetalningen

Alla premier för kompletteringsförsäkring betalas av försäkringstagaren som är den försäkrades arbetsgivare.

ANMÄRKNING

När rätt till premiebefrielse på grund av arbetsförmåga föreligger förekommer även premiebetaling från denna riskförsäkring.

10.5 Betalning av premier

Månadsvis betalda premier tas alltid ut för hela kalendermånader enligt följande.

Premier betalas från och med den månad då försäkringen eller höjningen av den trätt i kraft, till och med månaden innan den försäkrade fyller 65 år. Är den försäkrades avtalade pensionsålder enligt ITP 2 lägre än 65 år, betalas dock premien till och med den månad då denna ålder uppnås.

Om den försäkrade slutar sin anställning före ovan nämnda tidpunkter eller om försäkringsavtalet upphört att gälla eller av annat skäl inte längre omfattar den anställde, betalas premier till och med den sista anställningsmånaden respektive den sista månad den försäkrade omfattas av försäkringsavtalet. Vid avgång ur tjänst har Alecta rätt att avstå från premieuttag för avgångsmånaden, om den anställde redan blivit försäkrad genom en annan arbetsgivare för samma månad.

Beträffande rätt till premiebefrielse se punkt 9, *Premiebefrielse på grund av arbetsförmåga*.

Betalning ska ske enligt Alectas respektive Collectums anvisningar.

Om arbetsgivaren inte fullgör sin skyldighet att betala hela premien, och försäkringen därför upphör att gälla eller när försäkring med fortsatt nedsett belopp gäller, meddelar Alecta den försäkrade skriftligen på dennes senast kända adress.

10.6 Premietillägg

För retroaktiva premier tillkommer ett premietillägg beräknat med den räntesats som Alecta bestämmer ska gälla vid varje tidpunkt. För närvarande är räntesatsen för premietillägg sex procent per år. Med retroaktiva premier menas premier för tid innan den månad som närmast föregår fakturans förfallodag.

11. Överskott till försäkrade och försäkringstagare

11.1 Inledning

Överskott som uppstår hos Alecta kan fördelas till försäkrade och försäkringstagare. Eftersom Alectas ambition är att pensioner under utbetalning ska behålla sin köpkraft under hela utbetalningstiden, fördelas överskott i första hand genom pensionstillägg till pensioner under utbetalning, men fördelning av överskott kan också göras på andra sätt.

11.2 Fördelning av överskott

Överskott uppstår om utfallet av de försäkringstekniska antagandena blir mer gynnsamt än vad som antagits när premien fastställdes.

Innan fördelning av överskott kan ske måste eventuellt underskott som finns för någon del av antagandena beaktas. Alectas styrelse beslutar varje år om fördelning av överskott till försäkrade och försäkringstagare i enlighet med dessa villkor, Alectas konsolideringspolicy och de försäkringstekniska riktlinjerna.

Överskott som fördelats men ännu inte utbetalats till försäkrade och försäkringstagare är, med undantag för genomförd fribrevsuppräknings, inte garanterat. Det innebär att överskott som tidigare fördelats kan reduceras om det uppstår underskott i verksamheten.

11.3 Rätten till överskott

Överskott som uppstår i Alectas verksamhet förs till Alectas konsolideringsfond och ingår då i den del av konsolideringsfonden som utgör Alectas riskkapital.

Alecta har rätt använda medel ur konsolideringsfonden för att förstärka livförsäkringsavsättningar för intjänade pensioner om de försäkringstekniska antagandena inte är tillräckliga.

Medel i konsolideringsfonden som inte behövs för förlusträckning eller andra ändamål som anges i Alectas bolagsordning kan fördelas till försäkringstagare och försäkrade. För att fördelning av överskott ska kunna göras måste det finnas ett tillräckligt stort konsolideringskapital ur försäkringsteknisk synpunkt.

Alectas styrelse beslutar för varje kalenderår om fördelning av överskott. I första hand skall återbäringskapitalet användas till pensionstillägg för höjning av pension under utbetalningstiden. Beslut kan också tas för kortare tid än ett kalenderår.

11.4 Former för fördelning av överskott

Överskott kan fördelas på följande sätt:

- Höjning av pension under utbetalning genom pensionstillägg till försäkrade och förmånstagare.
- Höjning av intjänad pensionsrätt genom fribrevsuppräknings.
- Premiereduktion för försäkringstagare.
- Annan fördelning av överskott.

11.5 Metoder för fördelning av överskott

Pensionstillägg (höjning av pension under utbetalning)

Pensionstillägg ges till pension under utbetalning, dock med beaktande av de undantag som anges nedan.

Pensionstillägget beslutas av Alectas styrelse för ett år i taget och ska spegla förändringar i det allmänna prisläget. Detta mäts med konsumentprisindex (KPI) och pensionstillägget kan därför för varje år högst motsvara den procentuella förändringen av KPI mellan de två närmast föregående septembermånaderna. Alectas styrelse kan besluta att framtida ändringar i det allmänna prisläget ska mätas med ett annat index än konsumentprisindex.

Pensionstillägget uttrycks som en procentsats av den garanterade pensionen. Denna procentsats ska inte sättas högre än att det återbäringskapital som finns vid tidpunkten för beslutet beräknas räcka till att betala ut detta pensionstillägg oförändrat under hela utbetalningstiden för alla pensioner som vid beslutstidpunkten är under utbetalning.

Procentsatsen för pensionstillägg ska sättas efter enhetliga principer. Fördelat överskott enligt denna modell är inte garanterat.

Pensionstillägg betalas ut från och med året efter det så kallade basåret som är det år som styr vilket pensionstillägg som ska ges.

Basår

Basåret är normalt samma år som den första pensionsutbetalningen skedde. Om den första pensionsutbetalningen gjordes i januari månad gäller dock närmast föregående år som basår. Följande undantag från denna regel finns:

A

För sjukpension sätts basåret till det år som rådde dagen innan den försäkrade fick rätt till sjukpension, enligt punkt 8, *Sjukpension*.

B

Vid uppskjutet uttag av ålderspensionen gäller året då den avtalade pensionsåldern uppnåddes som basår.

C

Om sjukpension övergår till ålderspension, familjepension eller barnpension gäller sjukpensionens basår även för ålderspensionen, familjepensionen respektive barnpensionen. Om ålderspensionen övergår till familjepension och/eller barnpension gäller ålderspensionens basår även för familje- och/eller barnpensionen.

Fribrevsuppräknings (höjning av intjänad pensionsrätt)

Fribrevsuppräknings kan göras på försäkring som inte är premiebefriad och där den försäkrade inte uppnått pensionsåldern eller avlidit. Försäkringen ska inte heller ha fått basår enligt ovan.

För försäkring som är premiebefriad på grund av arbetsoförmåga över minst ett årsskifte, och där premiebefrielsen upphör före pensionsåldern, sker höjning av pensionsrätten från och med den månad premiebefrielsen upphör. Vid denna tidpunkt höjs den intjänade pensionsrätten på en gång till det belopp som skulle ha gällt om höjningen istället hade gjorts successivt vid varje årsskifte under premiebefrielseperioden.

Fribrevsuppräknings görs genom att den intjänade pensionsrätten för ålderspension, familjepension och barnpension höjs.

Beslut om fribrevsuppräknings fattas av Alectas styrelse för varje år. Storleken på beslutad fribrevs-

uppräknings ska sättas efter enhetliga principer. Fördelat överskott enligt denna modell är garanterat.

ANMÄRKNING

Då syftet även med fribrevsuppräknings är att värdesäkra intjänad pensionsrätt mot inflation har beslut om fribrevsuppräknings ofta följt beslutet om pensionstillägg för samma år.

Premiereduktion

Överskott kan fördelas genom premiereduktion enligt vad som framgår av punkt 10, *Premier och premiebetalning*. Premiereduktion gäller tills vidare, dock för högst ett år i taget.

Annan fördelning av överskott

Alectas styrelse kan även besluta om fördelning av överskott på annat sätt än som beskrivits ovan.

11.6 Återbäringskollektiv

Återbäringskapitalet bestäms för verksamhetsgrenarna kollektiv tjänstepensionsförsäkring och tjänstegrupplivförsäkring var för sig. Inom respektive verksamhetsgren kan en mer detaljerad uppdelning göras.

11.7 Utbetalning av försäkringsbelopp och överskott

Utbetalning av fördelade överskott sker normalt i anslutning till utbetalning av pension eller i samband med premiebetalning.

12. Information från Alecta

12.1 Information i samband med att försäkringen börjat gälla

Snarast efter att Alecta fått anmälan om en ny försäkring skickas ett försäkringsbesked till den försäkrade.

12.2 Pensionsbesked

Pensionsbesked utfärdas till de försäkrade och innehåller uppgifter om försäkringsförmånernas art och storlek.

Pensionsbesked skickas vid inträde i försäkringen samt vid avgång ur försäkring med uppgift om rätt till intjänad pension. Dessutom utfärdas årliga pensionsbesked som visar de förmåner som gäller vid varje årsskifte.

Pensionsbesked skickas normalt inom en månad efter det att Alecta registrerat inträde respektive avgång ur försäkringen. Årliga pensionsbesked som anger förmånerna vid ett årsskifte utfärdas normalt inom tre månader efter årsskiftet.

12.3 Annan information från Alecta

Kontrolluppgift

Alecta lämnar sådana kontrolluppgifter som enligt 15, 22 och 23 kap. skatteförfarandelagen ska lämnas om pensionsförsäkring.

Information i samband med att ålderspension ska börja utbetalas

När tidpunkten för avtalad pensionsutbetalning närmar sig informerar Alecta den försäkrade om

- tidpunkt, pensionsbelopp och tidsperiod för utbetalningen
- totala pensionsbelopp för det första utbetalningsåret/kalenderåret
- möjligheten att ändra villkoren för pensionsutbetalningen på det sätt som framgår i punkt 5, *Ålderspension*.

Information vid dödsfall

Alecta gör kontroller genom SPAR-registret för att få vetskap om att försäkrade har avlidit. När en försäkrad har avlidit, kontaktar Alecta dödsboet med anledning av försäkringsfallet. Om den försäkrade

har tjänat in efterlevandepension enligt punkt 6, *Familjepension* och/eller punkt 7, *Barnpension*, och förmånstagare finns informerar Alecta förmånstagaren/förmånstagarna om den förestående utbetalningen av familjepension respektive barnpensionen samt om villkoren för denna.

Information vid sjukpension

Då en försäkrad har beviljats rätt till sjukpension informerar Alecta den försäkrade om den förestående utbetalningen av sjukpension samt om villkoren för denna.

Information under utbetalningstid

Under utbetalningstiden informerar Alecta vid varje årsskifte om pensionens storlek för det nya kalenderåret samt i förekommande fall om de ändringar av pensionen som inträffar under året.

Den försäkrade kan begära att få ytterligare information om sin försäkring och har rätt att ta del av de uppgifter om försäkringen som berör denne. Allmän information om försäkringsprodukterna tillhandahålls i första hand genom Alectas webbplats.

13. Om du inte är nöjd

13.1 Alecta förtydligar och omprövar

Om en försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare inte är nöjd med Alectas handläggning, administration eller beslut ska denne i första hand meddela detta till Alecta. Det kan till exempel ha uppstått missförstånd som går att klara ut vid en ny kontakt. Visar det sig att Alecta gjort fel, kan Alecta ompröva ärendet och rätta felet.

13.2 Överprövning

Den som är försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare kan begära överprövning av Alectas beslut.

Den som fortfarande är missnöjd efter omprövning av beslutet kan vända sig till Alectas försäkringsnämnd för överprövning. Adressen är Alectas försäkringsnämnd, 103 73 Stockholm.

Alecta har en klagomålsansvarig som är registrerad hos Finansinspektionen, se Alectas webbplats. Det är också möjligt att väcka talan mot Alecta vid allmän domstol i Sverige.

14. Ordlista

Alectas försäkringsnämnd

En intern överprövningsinstans som har inrättats för att Alectas kunder ska kunna få en prövning av tvistiga ärenden hänförliga till Alectas försäkringsprodukter utan att behöva vända sig till domstol eller annan extern instans.

Arbetsoförmögen

En arbetstagare är arbetsoförmögen då han inte kan arbeta på grund av sjukdom eller olycksfall.

Avtalad pensionsålder

Den ålder då ålderspension börjar utbetalas enligt avtal. Den avtalade pensionsåldern påverkas inte av eventuellt uppskjutet eller förtida uttag av pensionen.

Basbelopp

Används för att fastställa vissa försäkringsbelopp och lönegränser. Det finns flera olika basbelopp; prisbasbelopp, förhöjt prisbasbelopp och inkomstbasbelopp. Alla fastställs årligen av regeringen.

Basår

Det startår man utgår ifrån när man beräknar pensionstillägg.

Collectum

Sköter på uppdrag av Alecta viss administration av kompletteringsförsäkring.

Dödsfallsintyg och släktutredning

Ett intyg som används för att visa när en person avled och vilka efterlevande den avlidne personen har. Utfärdas av Skatteverket.

Efterskydd

Skydd som innebär att försäkringen kan fortsätta att gälla med oförändrade förmåner under viss tid, då en försäkrad lämnar sin anställning av annan anledning än pensionsavgång.

Engångspremie

Premie som betalas vid ett tillfälle.

Flytträtt

Villkor i försäkringen som gör det möjligt för försäkringstagaren eller den försäkrade att under vissa förutsättningar flytta försäkringskapital från en försäkringsgivare till en annan eller från en förvaltningsform till en annan.

Fortsättningsförsäkring

Försäkring som är tecknad för att bibehålla förmåner i en tidigare, avslutad försäkring.

Fribrev

Sparförsäkring där premiebetalningarna har avbrutits i förtid och där den framtida pensionen baseras på de premier som redan har betalats in, en intjänad pensionsrätt.

Fribrevsuppräknig

Uppräkning av intjänad pensionsrätt.

Förmånsbestämd pension

Pension som i förväg är bestämd till ett visst belopp eller en viss andel av lön eller basbelopp.

Förmånstagare

Den person som försäkringsbelopp ska betalas ut till.

Försäkrad

Fysisk person på vars liv, ålder eller hälsa en försäkring gäller.

Försäkring

Avtal där ena parten (försäkringstagaren) betalar en premie för att den andra parten (försäkringsgivaren) övertar en ekonomisk risk och betalar ut ersättning om en i avtalet specificerad händelse inträffar.

Försäkringsbesked

Uppgift från försäkringsgivaren om en försäkrads aktuella försäkringsskydd.

Försäkringsgivare

Försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag som fysisk eller juridisk person har tecknat försäkring med.

Försäkringstagare

Den som ingått försäkringsavtal med en försäkringsgivare och äger försäkringen.

Försäkringstekniska antaganden

De försäkringstekniska antagandena är en del av de försäkringstekniska riktlinjerna. Antaganden görs för att kunna beräkna bland annat återköpsvärden, fördelning av återbäring samt soliditetsreserver.

Försäkringstekniska riktlinjer

En försäkringsgivare ska upprätthålla och följa försäkringstekniska riktlinjer. Sådana riktlinjer ska innehålla principerna för hur premier bestäms, beräkning av försäkringstekniska avsättningar, återköp och belåning av försäkringar, fördelning av återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade, avgivande och mottagande av återförsäkring samt hur soliditeten ska tillgodoses.

Förtida uttag

Uttag av pension före avtalad pensionsålder.

Hälsoprövning

Prövning av om den försäkrades hälsotillstånd uppfyller försäkringens villkor.

Index

Jämförelsetal som anger värdeutvecklingen i förhållande till en bestämd starttidpunkt.

Inkomstbasbelopp

Belopp som följer inkomstutvecklingen i Sverige och som varje år fastställs av regeringen.

Intjänandesamordning

Innebär att tjänstepension som en försäkrad tidigare omfattats av ingår i beräkningen av ålderspension, familjepension och barnpension.

ITP-planen

Kollektivavtalad pensionsplan för privatanställda tjänstemän som är överenskommen mellan Svenskt Näringsliv och PTK.

Karenstid

Tidsperiod som måste ha förflutit innan rätt till viss förmån inträder.

Konsumentprisindex

Konsumentprisindex (KPI) beräknas av Statistiska centralbyrån. Det är det mest använda måttet för prisutveckling och används bland annat som inflationsmått och vid avtalsreglering.

Löneavstående (lönevaxling)

Minskning av lön i utbyte mot annan förmån.

Månadsvis (löpande) betalda premier

Premie som fortlöpande betalas fram till avtalad pensionsålder.

Pensionsgrundande tjänstetid

Den anställningstid som ger rätt till pension.

Pensionsmedförande lön

Den lön som pensionen beräknas på.

Pensionstillägg

Tillägg till pensionens grundbelopp vars syfte är att värdesäkra pensionen mot inflation.

Pensionsålder

Se avtalad pensionsålder.

Personuppgiftsansvarig

Den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandling av personuppgifter.

Premie

Belopp som betalas till försäkring.

Premiebefrielse

Försäkringsgivaren tar över ansvaret för premiebetalningen då den försäkrade är arbetsförmögen och villkoren för detta är uppfylla.

Premiereduktion

Minskning av premie.

Premietillägg

Tillägg till premiens grundbelopp som betalas vid försenad premieinbetalning.

Prisbasbelopp

Belopp som följer prisutvecklingen i Sverige och som varje år fastställs av regeringen.

PTK

Samverkansorganisation för anslutna fackförbund med privatanställda tjänstemän. Avtalspart i ITP-planen.

Risikförsäkring

Försäkring utan sparande som upphör när premieinbetalningen upphör.

Sjukersättning

Ersättning från Försäkringskassan för den som troligen aldrig kommer att kunna arbeta heltid på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning.

Sjukpenning

Ersättning från Försäkringskassan under tid som man har nedsatt arbetsförmåga och är sjukskriven.

Släktutredning

Se Dödsfallsintyg och släktutredning.

Socialförsäkring

Samlingsnamn på en rad olika trygghetsersättningar i samhället såsom sjukpenning, pension och barnbidrag.

Socialförsäkringsbalken

Lag som samlar lagstiftningen inom socialförsäkringsområdet.

Sparförsäkring

Försäkring som ger rätt till fribrev.

Spjälkad pension

Del av familjepension som avsatts till före detta make.

Svenskt Näringsliv

Arbetsgivarorganisation som är avtalspart i ITP-planen.

Tjänstepension

Pension som bekostas av arbetsgivaren.

Tjänstetid

Tid som är pensionsgrundande för ålderspension, familjepension och barnpension.

Uppskjutet uttag

Uttag av pension efter avtalad pensionsålder.

Utbetalningssamordning

Minskning av utbetald pension på grund av vissa andra utbetalningar.

Återbäringskapital

Överskott som har fördelats till försäkringstagare och/eller försäkrade.

Återköp

Utbetalning av försäkringens hela värde som ett engångsbelopp.

Ömsesidigt tjänstepensionsbolag

Tjänstepensionsbolag som ägs av sina kunder.

Överskott

Medel som uppstår om utfallet av de försäkrings tekniska antagandena blir mer gynnsamt än vad som antagits när premien fastställdes.

